

DANUTA BINIASZ-CELKA

Raport o stanie gminy i debata nad nim w świetle niemieckiej koncepcji demokracji kooperacyjnej

Streszczenie

Ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych ustawodawca dokonał zmian w przepisach wszystkich trzech ustaw ustrojowych, tj.: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa. Zmiany dotyczą m.in. wprowadzenia obowiązkowej instytucji, jaką jest raport o stanie gminy. Choć instytucja raportu dotyczy wszystkich szczebli samorządu terytorialnego, to opracowanie odnosi się tylko do gminy, czyli tego samorządu, który jest najbliższy mieszkańców i na którym spoczywa najwięcej spraw wpływających na jakość ich życia.

Raport o stanie gminy jest formą prezentacji zagadnień wymienionych w art. 28aa ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym: „obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Poza obowiązkiem corocznego przedstawiania radzie raportu o stanie gminy niezbędna jest debata z udziałem radnych oraz mieszkańców gminy. Z pewnością debata daje szansę bezpośredniego komunikowania się organów wykonawczych ze społeczeństwem. Co więcej, konstruktywna debata zwiększa skuteczność działań ze strony władza, co w konsekwencji może przyczynić się do pozytywnych zmian w funkcjonowaniu gminy, tj. wzrostu efektywności gospodarki i jakości życia obywateli. Podążając śladami niemieckich rozwiązań oddziaływania na sprawy lokalne, w rozważaniach podjęto próbę przedstawienia instytucji raportu jako koncepcji demokracji kooperacyjnej. Zachodząca obecnie proliferacja demokracji lokalnej oraz towarzyszące jej mechanizmy nowych instytucji mogą prowadzić do szeroko rozumianej poprawy egzystencji mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.

Słowa kluczowe: gmina – raport – debata